

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри естрадно-вокального мистецтва.
Протокол № 2 від 30.08.2022 р.

Розробник:

Обух Л.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент, доцентка кафедри естрадно-вокального мистецтва

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОП, кандидат мистецтвознавства

Лідія КУРБАНОВА

Контактний телефон викладача (чів)	+38 (095) 214 46 22
e-mail	liudmyla.obukh@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	ауд. 608
Посилання на сайт УКД	https://ukd.edu.ua

**Лист оновлення та перезатвердження силабусу
навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри –	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми
2021	10.02.2021	№ 6		
2022	30.08.2022	№ 2		

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Музична педагогіка» є однією з центральних профілюючих дисциплін, яка спрямована на становлення професійної діяльності майбутнього вчителя музичного мистецтва, передбачає оволодіння теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для роботи в якості вчителя музичного мистецтва у різних закладах загальної музичної освіти. Змістом навчальної дисципліни передбачено узагальнення положень музичної педагогіки як науки; вивчення основних закономірностей і принципів музичної освіти; студіювання методологічних підходів, які доцільно використовувати в освітньому процесі в закладах позашкільної спеціалізованої музичної освіти; удосконалення рівня методичної та виконавської майстерності майбутнього вчителя музичного мистецтва, які є запорукою усвідомленого та емоційно-забарвленого прилучення учнівської молоді до скарбів народної, класичної та сучасної музичної спадщини; розвиток творчих і наукових здібностей студентів, які є ключовими для формування музично-педагогічної і виконавської підготовки майбутнього фахівця музичного мистецтва.

Метою навчальної дисципліни є підготовка компетентного конкурентоспроможного фахівця в галузі загальної музичної освіти, здатного забезпечити навчання, виховання й розвиток школярів засобами музичного мистецтва.. Основа навчальної дисципліни – новітні дослідження музичної педагогіки та суміжних наук. Матеріал тісно пов'язаний з іншими спеціальними дисциплінами навчального плану. Положення методики висвітлюється на основі різноманітних програм з музичного виховання для дітей. Теоретичні знання підкріплюються конкретними прикладами з практики ознайомлення студентів з роботою вчителя музичного мистецтва в закладах загальної музичної освіти. При проведенні занять значну увагу привертає огляд спеціальної педагогічної і методичної літератури.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2	
Семестр	4	
Кількість кредитів ECTS	3	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	16 год.
	семінари, практичні	14 год.
	лабораторні	-
Самостійна робота	60 год.	

Форма підсумкового контролю	Екзамен
------------------------------------	----------------

СТРУКТУРНО–ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Педагогіка і психологія	Вікова психологія та психологія музичного педагогічного впливу

Професійні компетентності, яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни згідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (затвердженого наказом МОН України №727 від 24.05.2019 року)

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності та у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, педагогіки та сольного виконавства.	<p>РН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.</p> <p>РН11. Застосовувати теоретичні знання та навички в практичній діяльності.</p> <p>РН 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.</p>
ЗК1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.	
ЗК2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	
ЗК 6	Навички міжособистісної взаємодії.	
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	

СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 17	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ
<p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Дозволяється вільне відвідування лекцій студентам за індивідуальним графіком навчання. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.</p>
ПОВЕДІНКА В АУДИТОРІЇ
<p>Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту ЗВО «Університет Короля Данила», Правил поведінки здобувачів освіти та Кодексу корпоративної етики. Кожен студент має виявляти наполегливість, старанність, зацікавлення дискутувати, ставити запитання викладачеві як під час лекцій, так і під час семінарських чи практичних занять.</p> <p>Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися один до одного, бути урівноваженими, уважними та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.</p>
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

На початку вивчення курсу викладач знайомить студентів з основними пунктами Положення про академічну доброчесність, відповідно до якого і здійснюється навчальний процес.

Під час виконання письмових тестових завдань недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти» розглядає та вирішує перший проректор або проректор з навчальної роботи на підставі заяви студента або подання декана.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції), практичні (виконання практичних завдань під час занять та розв'язування практичних завдань на комп'ютерах);
- за видами занять: лекції ; практичні заняття (індивідуальні та групові вправи);
- за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності: завдання щодо використання програми Excel, моделі різних форматів професійних ситуацій;
- за видами контролю: поточний контроль (усний, письмовий, тестовий, самоконтроль); підсумковий контроль (екзамен у формі комп'ютерного тестування).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання студентів III курсу за освітньою програмою «Інженерія програмного забезпечення» здійснюється відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти». Кожен вид контролю передбачений з урахуванням результатів навчання.

Видами діагностики та контролю знань студентів з навчальної дисципліни є:

1. Поточний контроль – усне опитування та виконання письмових завдань (тестів), виступи, презентації на практичних заняттях. Оцінювання здійснюється за національною чотирибальною шкалою – “2”; “3”; “4”; “5”.

Фіксація поточного контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять. Усереднена оцінка переводиться в 100-бальну шкалу згідно нижченаведеної таблиці.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів) без права перездачі.

Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

ШКАЛА В БАЛАХ	ОЦІНКА ЗА ШКАЛОЮ ECTS	НАЦІОНАЛЬНА ШКАЛА	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90–100 балів	A	5 «відмінно»	повна відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; ґрунтовність та послідовність викладу
83–89 балів	B	4 «дуже добре»	неповна відповідь на питання з проблематики теми, наявність незначних мовленнєвих помилок
76–82 бали	C	4 «добре»	
68–75 балів	D	3 «задовільно»	недостатні ґрунтовність та послідовність викладу; наявність мовленнєвих помилок;
60–67 балів	E	3 «достатньо»	
35–59 балів	FX	2«незадовільно»	невідповідність змісту відповіді проблематиці теми; відсутність відповіді.
0–34 бали	F	2«неприйнятно»	

2. Підсумковий (семестровий) контроль проводиться для встановлення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання з навчальної дисципліни (освітнього компонента), після завершення вивчення дисципліни.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену у вигляді комп'ютерного тестування. Тестування відбувається в комп'ютерних лабораторіях навчального закладу (або в особливих випадках – дистанційно) з використанням програми Moodle і передбачає проходження тесту з 30 різного рівня складності впродовж 20 хвилин.

За результатами підсумкового контролю студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали екзамен і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних

відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів, отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Студенти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційній сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації коледжу не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

3. Оцінювання самостійної роботи проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані дисципліни разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення практичних занять.

Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, вирішення тестових завдань, ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав студент під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Музична педагогіка» застосовуються наступні методи навчання: словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж), наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація), аналізу та синтезу, індукції та дедукції, контент-аналізу, стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності (дискусії, диспути, студентські наукові конференції, створення ситуації емоційно-моральних переживань, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості, зіставлення наукових і життєвих (побутових) пояснень явища) та ін.

Методичним забезпеченням дисципліни слугують тексти лекцій, плани практичних занять, розробки тем, які винесені на самостійну роботу та тестові завдання.

Засоби оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- тестові завдання;
- дослідницько-творчі роботи та ін.;

- методичні розробки музичних занять;
- реферати;
- есе;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах чи методичних семінарах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи музичної педагогіки: історія, теорія, методологія, концептуальні підходи.

Тема 1. Музична педагогіка як галузь гуманітарного знання

Сутність музичної педагогіки. Об'єкт, предмет та категорії музичної педагогіки. Сучасні тенденції розвитку музичної освіти. Зв'язки музичної педагогіки з іншими науками. Музикознавство та музична педагогіка. Психологія та музична педагогіка.

Тема 2. Методологічні основи музичної педагогіки

Наукові підходи в музичній педагогіці. Методологічні принципи музичної педагогіки. Методи дослідження в галузі музичної педагогіки.

Тема 3. Історія виникнення та розвитку музичної педагогіки

Розвиток та становлення західноєвропейської музичної педагогіки. Джерела виникнення української музичної педагогіки. Етапи становлення та розвитку музичної педагогіки в Україні.

Теоретичні основи музичної освіти і навчання

Тема 4. Зміст музичного навчання та його складові

Музична дидактика та її основні категорії. Музичні знання. Інтеграція знань та міжпредметні зв'язки у процесі навчання музики. Музичні уміння й навички. Музичні здібності дітей та їхній розвиток. Дидактичні принципи цілісного музично-педагогічного процесу.

Тема 5. Методи музичного навчання

Поняття методу в загальній педагогіці. Класифікація методів. Словесні та наочні методи в музичній педагогіці. Група практичних методів: рухи, гра в оркестрі, імпровізація мелодій, малювання. Методи спостереження, співпереживання, порівняння, музичного узагальнення, забігання наперед та повернення до пройденого, емоційної драматургії. Методи розвитку музичного сприйняття. Методи стимулювання музичної діяльності. Методи розвитку емпатії.

Тема 6. Форми організації музично-педагогічного процесу

Форми організації навчання. Урок музики як цілісна форма. Основні принципи уроку музики. Типи уроків музики за формою та змістом. Концепція уроку музики. Музична творчість. Форми організації позакласних музичних занять. Форми організації музичних занять в системі спеціалізованої позашкільної освіти.

Теорія музичного виховання

Тема 7. Системи і технології музичного виховання

Сутність процесу музичного виховання. Система музичного виховання З. Кодая. Система музичного виховання К. Орфа. Болгарський метод «Столбїца» Б. Трічкова. Вальдорфська школа. Відродження «забутих» українських музично-педагогічних традицій. Сучасний педагогічний досвід.

Тема 8. Планування і педагогічна оцінка результатів музичного виховання

Методичні основи планування уроку музики. Облік та оцінювання результатів музичного виховання. Критерії оцінки концертних виступів та результатів навчання учня. Специфіка конкурсної оцінки музиканта-виконавця.

Тема 9. Професійна діяльність музиканта-педагога

Конструктивна діяльність викладача. Організаційно-управлінські питання музично-педагогічної діяльності. «Комунікативне ядро» педагогічної діяльності музиканта. Дослідницька та творча діяльність викладача музики. Гуманістична спрямованість діяльності музиканта педагога.

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ

**навчальної дисципліни «МУЗИЧНА ПЕДАГОГІКА»
для підготовки до підсумкового контролю**

1. Сутність музичної педагогіки.
2. Об'єкт та предмет музичної педагогіки.
3. Категорії музичної педагогіки.
4. Сучасні тенденції розвитку музичної освіти.
5. Зв'язки музичної педагогіки з іншими науками.
6. Музикознавство та музична педагогіка.
7. Психологія та музична педагогіка.
8. Наукові підходи в музичній педагогіці.
9. Методологічні принципи музичної педагогіки.
10. Методи дослідження в галузі музичної педагогіки.
11. Розвиток та становлення західноєвропейської музичної педагогіки.
12. Джерела виникнення української музичної педагогіки.
13. Етапи становлення та розвитку музичної педагогіки в Україні.
14. Поняття музичної дидактики.
15. Основні категорії музичної дидактики.

- 16.Музичні знання.
- 17.Інтеграція знань та міжпредметні зв'язки у процесі навчання музики.
- 18.Музичні уміння й навички.
- 19.Музичні здібності дітей та їхній розвиток.
- 20.Дидактичні принципи цілісного музично-педагогічного процесу.
- 21.Поняття методу.
- 22.Класифікація методів.
- 23.Словесні методи в музичній педагогіці.
- 24.Наочні методи в музичній педагогіці.
- 25.Група практичних методів: рухи, гра в оркестрі, імпровізація мелодій, малювання.
- 26.Метод спостереження.
27. Метод співпереживання.
28. Метод порівняння.
29. Метод музичного узагальнення.
30. Метод забігання наперед та повернення до пройденого.
31. Метод емоційної драматургії.
- 32.Методи розвитку музичного сприйняття.
- 33.Методи стимулювання музичної діяльності.
- 34.Методи розвитку емпатії.
- 35.Форми організації навчання.
- 36.Урок музики як цілісна форма організації навчання.
- 37.Основні принципи уроку музики.
- 38.Типи уроків музики за формою.
- 39.Типи уроків музики за змістом.
- 40.Концепція уроку музики.
- 41.Музична творчість.
- 42.Форми організації позакласних музичних занять.
- 43.Форми організації музичних занять в системі спеціалізованої позашкільної освіти.
- 44.Сутність процесу музичного виховання.
- 45.Система музичного виховання З. Кодая.
- 46.Система музичного виховання К. Орфа.
- 47.Болгарський метод «Столбіца» Б. Трічкова.
- 48.Вальдорфська школа.
- 49.Відродження «забутих» українських музично-педагогічних традицій.
- 50.Сучасний педагогічний досвід.
- 51.Методичні основи планування уроку музики.
- 52.Облік та оцінювання результатів музичного виховання.
- 53.Критерії оцінки концертних виступів та результатів навчання учня.
- 54.Специфіка конкурсної оцінки музиканта-виконавця.
- 55.Конструктивна діяльність викладача.
- 56.Організаційно-управлінські питання музично-педагогічної діяльності.
- 57.«Комунікативне ядро» педагогічної діяльності музиканта.
- 58.Дослідницька діяльність викладача музики.

59. Творча діяльність викладача музики.

60. Гуманістична спрямованість діяльності музиканта педагога.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна

1. Береза А. В. Педагогічно-виконавська практика майбутнього вчителя музики : навч.-методич. посіб. / видання 2-ге, доп. Вінниця: НОВА КНИГА, 2010. 184 с.
2. Вишпінська Я. М. Готуємось до професії вчителя музики (Вступ до спеціальності) : навч. посібник. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2011. 112 с.
3. Лісовий В. А., Мельничук Я. М., Бойчук І. І. Основний музичний інструмент (фортепіано) : навч.-метод. посіб. Чернівці: Рута, 2007. 70 с.
4. Музично-педагогічні системи та концепції ХХ століття : підручник / Ніколаї Г. Ю., Черкасов В. Ф. та ін.; за аг. ред. канд. пед. наук, проф. Тайнель Е. З. Вид. 2-ге. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. Харків, 2018. 433 с.
5. Ніколаї Г. Ю. Педагогічні спеціальності в системі вищої музичної освіти: європейський контекст. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : Збірник наукових праць. Харків: ХДУМ ім. І. П. Котляревського, 2007, Вип. 20. С. 163-176.
6. Олексюк О. М. Музична педагогіка : навч. посіб. Київ: КНУКіМ, 2006. 188 с.
7. Олексюк О. М., Ткач М. М. Музично-педагогічний процес у вищій школі : посіб. Київ : Знання України, 2009. 123 с.
8. Ростовський О. Я. Лекції з історії західноєвропейської музичної педагогіки: навч. посібник. Ніжин : Вид-во НДПУ, 2003. 193 с.
9. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти : навч.-метод. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
10. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька : навч. посібник. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. 360 с.
11. Шульгіна В. Д. Українська музична педагогіка : підруч. Вид. 3-тє, допов. Київ : НАКККіМ, 2016. 264 с.

Додаткова

12. Олексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: підручник. Київ : Либідь, 1998.
13. Єгоров О. Теорія і практики роботи з хором. Київ, 1961.
14. Лазарев М. О. Основи педагогічної творчості : навч. посібник для пед. інтів. Суми: ВВП «Мрія» – ЛТД, 1995.
15. Навчальний процес у вищій педагогічній школі : навч. посібник / за заг. ред. академіка О. Г. Мороза. Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2001.

16. Падалка Г. Учитель, музика, діти. Київ : Музична Україна, 1992.
17. Пігров К. О. Керування хором. Київ, 1958.
18. Формування навиків співу в майбутніх вчителів музики загальноосвітньої школи : метод. рекомендації для викладачів муз.-пед. факультетів педінститутів та музичних відділів педучилищ. Львів: ДДПІ ім. І. Франка, 1987.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

19. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>
20. Сайт «Педагогічна бібліотека». URL: <http://pedlib.ru/>
21. Вікіпедія – відкрита інтернет-енциклопедія. URL: <https://uk.wikipedia.org>
22. Розділ «Навчальні посібники» Нотного архіву Бориса Тараканова. URL: <http://notes.tarakanov.net/study.htm>
23. Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова. URL: www.hklib.npu.edu.ua
24. Цифрова бібліотека України. URL: www.elib.org.ua
25. Сайт Книжкової палати України. URL: www.ukrbook.net